

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ОСНОВИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ»

на 2025/2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Сухачова Наталія Сергіївна
к. філол. н.,

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-63-33-897
Електронна адреса	sukhachova2014@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка «Студентові»
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системного уявлення про сутність та структуру технічних текстів; засвоєння основних принципів, стратегій та методів їх перекладу, розвинення навичок і вмінь лексико-граматичного та стилістичного аналізу текстів за фахом; засвоєння методів роботи з термінологічними двомовними, тлумачними, електронними та он-лайн словниками; удосконалення мовленнєвих компетентностей завдяки використанню автентичних англійських матеріалів.
Тривалість	5 кредитів ЕКТС/150 годин (практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 90 год.).
Форми та методи навчання	Практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Пояснювально-ілюстративний метод (лекція, розповідь, демонстрація); проблемний метод (групова дискусія); метод інтерактивного навчання (інтерактивні презентації; дискусії); метод контролю та самоконтролю.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК).
Базові знання	Наявність теоретичних знань та практичних компетентностей з граматики англійської мови та практики перекладу.
Мова викладання	Англійська/українська.

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР01); • ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР02); • знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР10); • аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР12); • знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПР16). 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філологічної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавства та літературознавства, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК). • здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК05); • здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК06); • здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК09); • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК10); • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК11); • здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (СК02); • здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-устильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК06); • усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (СК09); • здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (СК10).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1 Основні положення перекладу науково-технічної літератури		
Тема 1. Основні положення перекладу науково-технічної літератури	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Жанри науково-технічного дискурсу», «Види науково-технічного перекладу», «Моделі перекладу», «Проблеми перекладу науково-технічного тексту», «Граматичні проблеми науково-технічного перекладу».
Тема 2. Види науково-технічного перекладу.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Реферативний переклад», «Анотований переклад», «Консультативний переклад», «Семантико-стилістичний адекватний переклад», «Прагматично (функціонально) адекватний переклад».
Тема 3. Граматичні перекладацькі трансформації.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Граматичні проблеми перекладу», «Граматичні трансформації».
Тема 4. Лексичні перекладацькі трансформації.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Лексичні перекладацькі трансформації», «Переклад власних назв», «Переклад неологізмів».
Тема 5. Переклад присудка. Переклад підмета.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Складний іменний присудок», «Фразеологічний присудок», «Складні модальні присудки з must, have to і should», «Складні модальні присудки з may, might, can і could», «Складні модальні присудки з will, would, need і ought to», «Складний модальний присудок з to be to», «Формальний підмет there», «Неозначний займенник one у функції підмета», «Займенник it у функції підмета», «Герундій у функції підмета», «Інфінітив у функції підмета».
Тема 6. Переклад додатка.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Переклад додатка», «Формальний додаток one», «Формальний додаток it», «Займенник-замінник one», «Займенники-замінники that/those та these», «Інфінітив у функції додатка», «Об'єктно-предикативна інфінітивна конструкція», «Об'єктно-предикативна дієприкметникова конструкція», «Герундій у функції додатка».
Тема 7. Переклад обставин. Переклад означення.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Прислівники на -ly», «Інфінітив у функції обставини мети», «Інфінітив у функції обставини наслідку», «Інфінітив у функції обставини ступеня», «Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот», «Дієприкметник II та дієприкметниковий зворот», «Герундій та герундіальна конструкція», «Іменник як лівостороннє означення».

Модуль 2
Граматичні особливості перекладу науково-технічної літератури

<p>Тема 8. Переклад інфінітивних, герундіальних та дієприкметникових конструкцій українською мовою.</p>	<p>Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.</p>	<p>Підготувати доповіді на теми: «Інфінітив та інфінітивні конструкції», «Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот», «Дієприкметник II та дієприкметниковий зворот», «Герундій та герундіальна конструкція».</p>
<p>Тема 9. Форми дієслова та дієслівні конструкції: проблеми перекладу.</p>	<p>Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.</p>	<p>Підготувати доповіді на теми: «Проблеми передачі пасивного стану з англійської мови на українську», «Категорія способу: вербалізація в мовах оригіналу та перекладу».</p>
<p>Тема 10. Переклад модальних дієслів.</p>	<p>Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.</p>	<p>Підготувати доповіді на теми: «The general English modal verbs», «Other verbs are sometimes classed as modals; these include ought, had better, and (in certain uses) dare and need», «Translating the modal verbs <i>may, must, have to</i>», «Translating the modal verbs <i>should/ought to, be to</i>», «Translating the modal verbs <i>shall, will, would, need, dare</i>».</p>

Інформаційні джерела

Основні

1. Верба Л. Г., Верба Г. В. Граматика сучасної англійської мови. Київ : Логос, 2019. 320 с.
2. Практична граматики англійської мови. Умовний спосіб : навч.-метод. посіб. / уклад. О. В. Кузнєцова, В. В. Кукушкін, І. Ю. Набокова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 72 с.
3. Сітко А. В. Практична граматики англійської мови для студентів спеціальності «Переклад» : навч. посіб. ; за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. А. Г. Гудманяна. Кн. 2. Вінниця : Нова книга, 2018. 376 с.
4. Карaban В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.

Додаткові

1. Фрасинюк Н. І. Порівняльна типологія англійської та української мов: тези лекцій, завдання для семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ Друкарня «Рута», 2020. 158 с.
2. Olohan M. Translation and Practice Theory. NY, Routledge, 2020. 166 p.
3. Robinson D. Becoming a Translator An Introduction to the Theory and Practice of Translation. NY, Routledge, 2019. 318 p.

Довідкові

1. Chambers's Etymological Dictionary of the English Language. L. : Elibron Classics Replica Edition, 2005. 611 p.
2. Oxford Advanced Learners Dictionary. 10th Edition : Oxford University Press, 2020. 1820 p.
3. The New International Webster's Dictionary & Thesaurus of the English Language. Trident Reference Pub, 2023. 1200 p.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Дистанційний курс «Основи науково-технічного перекладу», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перерахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Можливість перерахування окремих тем/модулів навчальної дисципліни за результатами навчання здобутих шляхом

неформальної/інформальної освіти відповідно до тематики навчальної дисципліни: платформа Prometheus <https://prometheus.org.ua/>, платформа EdEra <https://ed-era.com/>, платформа Coursera <https://www.coursera.org/>, платформа RWS <https://www.rws.com/> та ін.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

<https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба <https://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ

<https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (10 балів); виконання навчальних завдань (14 балів); завдання самостійної роботи (12 балів); тестування (12 балів); поточна модульна робота (10 балів).	66
Модуль 1 (теми 8-10): захист домашнього завдання (3 балів); обговорення матеріалу занять (3 балів); виконання навчальних завдань (6 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (6 балів); поточна модульна робота (10 балів).	34
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

